

Źródła

Materiały archiwalne

Archiwum Państwowe m. st. Warszawy (APW)

Zespół Komitetu Warszawskiego PZPR

Egzekutywa KW: 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 182, 184, 186, 188, 189, 190, 191, 192

Wydział Organizacyjny KW: 379, 381, 382, 384, 392, 427, 429, 477, 478, 499, 500, 501, 507

Wydział Propagandy KW: 583, 586, 595

Warszawska Komisja Kontroli Partyjnej: 649, 652, 595

Wydział Przemysłu KW: 665, 667, 671, 672, 673, 674

Wydział Kadr KW: 680

Archiwum Akt Nowych (AAN)

Zespół Komitetu Centralnego PZPR

Sekretariat KC: 237/V-186, 237/V-187

Kancelaria sekretarza Zenona Nowaka: 237/V-1a/8, 237/V-1a/22, 237/V-1a/38, 237/V-1a/39

Wydział Propagandy i Agitacji KC: 237/VIII 65, 237/VIII-101

Wydział Przemysłu Ciężkiego: 237/IX-10, 237/IX-13, 237/IX-14, 237/IX-15, 237/IX-42

Wydział Ekonomiczny: 237/XXXI-1, 237/XXXI-2, 237/XXXI-10, 237/XXXI-18, 237/XXXI-176

Instytut Pamięci Narodowej (IPN BU)

Departament IV Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego – sprawozdania z Miejskiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Warszawie: 01265/2091, 01265/2092, 01265/2093, 01265/2094, 01265/2095, 01265/2096,

Departament IV Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego: 01265/722, 01265/723, 01265/724, 01265/725, 1572/1445, 1572/1454,

Departament IX Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego: 01265/2341, 01265/2342, 1572/1584, 1572/1585, 1572/1586

Departament S ´ ledczy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego: 1572/2377

Departament IV Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Publicznego: 1583/287

Akty prawne

Dekret z 26 października 1950 r. o przedsiębiorstwie państwowym, Dziennik Ustaw RP 1950, nr 49, poz. 439, art. 1.1.

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Dziennik Ustaw 1952, nr 33, poz. 232.

Ustawa z dnia 10 lutego 1949 r. o zmianie organizacji naczelnych władz gospodarki narodowej, Dziennik Ustaw RP 1949, nr 7, poz. 43.

Ustawa z dnia 2 lipca 1947 r. o Planie Odbudowy Gospodarczej, Dzienniki Ustaw RP 1947, nr 53, poz. 285.

Ustawa z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej, Dziennik Ustaw RP 1950, nr 14, poz. 130.

Źródła publikowane

Błażyński Zbigniew, Mówi Józef Światło. Za kulisami bezpieki i partii 1940–1955, Oficyna Wydawnicza Rytm, Warszawa 1990.

Bobrowski Czesław, Wspomnienia ze stulecia, Wydawnictwo Lubelskie, Lublin 1985.

Ciempiel Władysława, Józef Jakubowski, Jan Szczepblewski (oprac.), PZPR: zjazdy, posiedzenia plenarne Komitetu Centralnego, władze naczelne, I Sekretarze Komitetów Wojewódzkich: 1948—1982, Centralne Archiwum KC PZPR, Warszawa 1983.

Dąbrowska Maria, Dzienniki powojenne 1945–1965, t. 2, Czytelnik, Warszawa 1996.

Deklaracja ideowa PZPR. Statut PZPR, Książka i Wiedza, Warszawa 1949.

Historia WKP(b). Krótki kurs, Książka i Wiedza, Warszawa 1949.

Kozłowska Helena, Uwagi o stylu pracy naszego aparatu partyjnego, Nowe Drogi 1955, t. 9, nr 1, s. 72–84.

Kuroń Jacek, Wiara i wina. Do i od komunizmu, BGW, Warszawa 1990.

Lenin Włodzimierz I., Dzieła, t. 5, Książka i Wiedza, Warszawa 1950.

Lenin Włodzimierz I., Dzieła, t. 19, Książka i Wiedza, Warszawa 1950.

Lenin Włodzimierz I., Dzieła, t. 26, Książka i Wiedza, Warszawa 1956.

Lenin Włodzimierz I., Dzieła, t. 29, Książka i Wiedza, Warszawa 1956.

Lenin Włodzimierz I., Dzieła, t. 31, Książka i Wiedza, Warszawa 1955.

Lenin Włodzimierz I., Józef W. Stalin, O budownictwie partyjnym, t. 1, Książka i Wiedza, Warszawa 1951.

Miłosz Czesław, Zniewolony umysł, Instytut Literacki, Paryż 1953.

Minc Hilary, Charakter i tendencje rozwojowe naszego przemysłu, Nowe Drogi 1947, t. 1, nr 3, s. 35–44.

Morawski Jerzy, III Plenum KC PZPR, Nowe Drogi 1955, t. 9, nr 2, s. 3–19.

Nowak Zenon, O niektórych zagadnieniach ideologicznych polityki kadr, Nowe Drogi 1950, t. 4, nr 3, s. 17–40.

Orwell George, Rok 1984, Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA S.A., Warszawa 2009 [wyd. org.: George Orwell, Nineteen Eighty-Four, Secker & Warburg, London 1949].

Orwell George, W hołdzie Katalonii, Wydawnictwo ATEXT, Gdynia 1990.

O statucie PZPR. Materiały dla kursów partyjnych, Książka i Wiedza, Warszawa 1951.

Różański Henryk, Śladem wspomnień i dokumentów (1943–1948), PWN, Warszawa 1988.

Stalin Józef W., Dzieła, t. 8, Książka i Wiedza, Warszawa 1950.

Szyr Eugeniusz, O właściwą realizację linii partii, Nowe Drogi 1951, t. 5, nr 2, s. 24–53.

Torańska Teresa, Oni, Agencja Omnipress, Warszawa 1990.

Trocki Lew, Zdradzona rewolucja: czym jest ZSRR i dokąd zmierza?, Oficyna WIBET, Pruszków 1991.

Wyka Kazimierz, Życie na niby. Pamiętnik po klęsce, Wydawnictwo Literackie, Kraków–Wrocław 1984.

Wat Aleksander, Mój wiek, t. II, Czytelnik, Warszawa 1990.

Zawadzki Waclaw (red.), Polska stanisławowska w oczach cudzoziemców, t. I, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1963.

Opracowania

Akerlof George A., The Market for Lemons: Quality Uncertainty and the Market Mechanism, Quarterly Journal of Economics 1970, Vol. 84, No. 3, s. 488-500. <https://doi.org/10.2307/1879431>

Alchian Armen A., Pricing and Society. Occasional Papers, No. 17. Westminster Institute of Economic Affairs 1967.

Alchian Armen A., Some Economics of Property Rights, Il Politico 1965, Vol. 30, s. 816-829.

Alchian Armen A., Uncertainty, Evolution and Economic Theory, Journal of Political Economy 1950, Vol. 58, No. 3, s. 211-221. <https://doi.org/10.1086/256940>

Alchian Armen A., Harold Demsetz, Production, Information Costs, and Economic Organization, American Economic Review 1972, Vol. 62, No. 5, s. 777-795.

Alchian Armen A., Harold Demsetz, The Property Rights Paradigm, Journal of Economic History 1973, Vol. 33, No. 1, s. 16-27. <https://doi.org/10.1017/S0022050700076403>

Allen Robert C., Agricultural Marketing and the Possibilities for Industrialization in the Soviet Union in the 1930s, Explorations In Economic History 1997, Vol. 34, No. 4, s. 387-410. <https://doi.org/10.1006/exeh.1997.0684>

Allen Robert C., Farm to Factory. Reinterpretation of the Soviet Industrial Revolution, Princeton University Press, Princeton, N.J. 2003.

Allen Robert C., The Rise and Decline of the Soviet Economy, The Canadian Journal of Economics / Revue canadienne d'Economie 2001, Vol. 34, No. 4, s. 859-881. <https://doi.org/10.1111/0008-4085.00103>

Aluchna Maria, Mechanizmy corporate governance w spółkach giełdowych, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie - Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2007.

Andreasen Henry i in., Komitet Wojewódzki ogniwem władzy ludowej. Studium postaw aktywu partyjnego opracowane pod kierunkiem Marcina Kuli na przykładzie zapisów posiedzeń KW PZPR w Gdańsku w latach 1949-1953, ISP PAN - IH UW, Warszawa 1997.

Aoki Masahiko, Endogenizing Institutions and Institutional Changes, *Journal of Institutional Economics* 2007, Vol. 3, No. 1, s. 1-31. <https://doi.org/10.1017/S1744137406000531>

Aoki Masahiko, *Toward a Comparative Institutional Analysis*, MIT Press, Cambridge, Mass. 2001. <https://doi.org/10.7551/mitpress/6867.001.0001>

Arendt Hannah, *Korzenie totalitaryzmu*, Wydawnictwo Nowa, Warszawa 1993.

Arrow Kenneth J., *The Organization of Economic Activity: Issues Pertinent to the Choice of Market versus Non - Market Allocation*, w: *The Analysis and Evaluation of Public Expenditures: The PBB - System*, Vol. 1, Washington 1969.

Arrow Kenneth J., *Uncertainty and the Welfare Economics of Medical Care*, *American Economic Review* 1963, Vol. 53, No. 5, s. 941-973.

Bahrends Jan C., *Agitacja w życiu codziennym. Kampanie w szczytowym okresie stalinizmu w Polsce i NRD (1949-1955)*, w: Sandrine Kott, Marcin Kula, Thomas Lindenberger (red.), *Socjalizm w życiu powszednim. Dyktatura a społeczeństwo w NRD i PRL*, Wydawnictwo Trio - Zentrum für Zeithistorische Forschung, Warszawa-Potsdam 2006, s. 119-127.

Balcerowicz Ewa, *Przetarg planistyczny. Mechanizmy i skutki społeczno-gospodarcze*, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1991.

Balcerowicz Ewa, *Przetargi w procesie tworzenia i realizacji planów*, w: Marek Dąbrowski (red.), *System funkcjonowania gospodarki a planowanie w organizacjach gospodarczych*, *Materiały i Studia*, nr 19, Warszawa 1980.

Balcerowicz Leszek, *Systemy gospodarcze. Elementy analizy porównawczej*, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa 1993.

Banfield Edward C., *The Moral Basis of a Backward Society*, The Free Press, Glencoe, Ill. 1958. <https://doi.org/10.2307/2550413>

Barnard Chester I., *The Functions of the Executive*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1968.

Barzel Yoram, *Economic Analysis of Property Rights*, 2nd ed., Cambridge University Press, Cambridge 1997. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511609398>

Beksiak Janusz, *Zmiany w gospodarce*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1982.

Belova Eugenia, Paul R. Gregory, *Dictator, Loyal, And Opportunistic Agents: The Soviet Archives On Creating The Soviet Economic System*, *Public Choice* 2002, Vol. 113, No. 3-4, s. 265-286. <https://doi.org/10.1023/A:1020896123596>

Belova Eugenia, Valery Lazarev, *Selective Justice: Party Control Under Stalin*. PERSA Working Paper No. 58. 14 October 2009. On Line: 7 sierpnia 2010 r.: <http://www2.warwick.ac.uk/fac/soc/economics/staff/academic/harrison/archive/persa/058a.pdf>

Belova Eugenia, Valery Lazarev, *Why Party and How Much? The Soviet State and the Party Finance*, *Public Choice* 2007, Vol. 130, No. 3, s. 437-456. <https://doi.org/10.1007/s11127-006-9096-y>

Bergson Abram, *The Economics of Soviet Planning*, Yale University Press, New Haven 1964.

Berle Adolf, Gardiner C. Means, *The Modern Corporation and Private Property*, Macmillan, New York 1932.

Berliner Joseph S., *Factory and Manager in the USSR*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1957. <https://doi.org/10.4159/harvard.9780674188273>

Berliner Joseph, *Soviet Initial Conditions: How They Have Affected Russian Transition*. Paper presented at the International Conference sponsored by Moscow University, Harvard Davis Center, and University Of Houston International Economics Program, entitled "Soviet Economy in the 1930s - 1970s", Zvenigorod, Russia, June 22-24, 2001.

Bertalanffy von Ludwig, *Ogólna teoria systemów. Podstawy, rozwój, zastosowania*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1984.

Besançon Alain, *Anatomia widma. Ekonomia polityczna realnego socjalizmu*, Res Publica, Warszawa 1991.

Bialer Seweryn, *Stalin's Successors: Leadership, Stability and Change in the Soviet Union*, Cambridge University Press, Cambridge 1980.

Bloch Marc, *Spółeczeństwo feudalne*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1981

Blum Jerome, *Lord and Peasant in Russia. From The Ninth to Nineteen Century*, Princeton University Press, Princeton 1971.

Boettke Peter J., *The Political Economy of Soviet Socialism: The Formative Years 1918-1928*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht 1990.

Boettke Peter J., Gary M. Anderson, *Perestroika and Public Choice: The Economics of The Autocratic Succession in A Rent-seeking Society*. *Public Choice* 1993, Vol. 75, No. 2, s. 101-118. <https://doi.org/10.1007/BF01048356>

Boettke Peter J., Gary M. Anderson, *Soviet Venality: A Rent-seeking Model of the Communist State*, *Public Choice* 1997, Vol. 93, No. 1-2, s. 37-53. <https://doi.org/10.1023/A:1017996425179>

Bornstein Morris (red.), *Comparative Economic Systems. Models and Cases*, 5th ed., Irwin, Homewood, Ill. 1985.

Bornstein Morris, *The Comparison of Economic Systems: An Integration*, w: Bornstein Morris (red.), *Comparative Economic Systems. Models and Cases*, 5th ed., Irwin, Homewood, Ill. 1985, s. 3-17.

Bracher Karl D., *The Disputed Concept of Totalitarianism*, w: Ernest A. Menze (red.), *Totalitarianism Reconsidered*, Kennikat Press, Port Washington, N.Y.-London 1981, s. 11-33.

Braudel Ferdinand, *Kultura materialna, gospodarka i kapitalizm XV-XVIII w.*, t. I-III, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1992.

Brousseau Éric, Jean-Michel Glachant, *Contract Economics and the Renewal of Economics*, w: Éric Brousseau, Jean-Michel Glachant (red.), *The Economics of Contracts. Theories and Applications*, Cambridge University Press, Cambridge 2002, s. 3-30. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511613807>

Brzostek Błażej, *Robotnicy Warszawy. Konflikty codzienne (1950-1954)*, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2002.

Brzostek Błażej, *Współzawodnictwo pracy jako program społeczno-moralny*, w: Bogusław Tracz (red.), *Współzawodnictwo pracy w życiu gospodarczym, społeczno-politycznym i propagandzie PRL*, IPN Katowice, Katowice 2008, s. 51-68.

Brzozowski Michał, Paweł Gierałtowski, Dominika Milczarek, Joanna Siwińska-Gorzela, Instytucje a polityka makroekonomiczna i wzrost gospodarczy, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006.

Buchanan James, Freedom in Constitutional Contract: Perspectives of a Political Economist, Texas A&M University Press, College Station 1978.

Buchanan James, Gordon Tullock, The Calculus of Consent: Logical Foundations of a Constitutional Democracy, University of Michigan Press, Ann Arbor 1962. <https://doi.org/10.3998/mpub.7687>

Buchanan James, Robert D. Tollison, Gordon Tullock (red.), Towards a Theory of the Rent-Seeking Society, Texas A&M University Press, College Station 1980.

Caporaso James A., David P. Levine, Theories of Political Economy, Cambridge University Press, Cambridge 1992. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511840197>

Carnis Laurent, An Economic Theory of Bureaucracy. Mainstream Approach Versus Austrian Developments. 2nd Mises Seminar 7-8 October 2005. On line. Dostęp 19 grudnia 2009 r. http://brunoleonimedia.servingfreedom.net/WP/051007_Mises_WP_Carnis.pdf

Case William, Social History and the Revisionism of the Stalin Era, Russian Review, 1987, Vol. 46, No. 4, s. 382-385. <https://doi.org/10.2307/130290>

Cassinelli C.W., The Totalitarian Party, The Journal of Politics 1962, Vol. 24, No. 1, s. 111-141. <https://doi.org/10.2307/2126740>

Chandler Alfred D. Jr., Strategy and Structure, MIT, Cambridge, Mass. 1962.

Charreaux Gerard, Positive Agency Theory: Place and Contributions, w:Éric Brousseau, Jean-Michel Glachant (red.), The Economics of Contracts. Theories and Applications, Cambridge University Press, Cambridge 2002, s. 251-270. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511613807.015>

Choniawko Andrzej, PZPR w Wielkopolsce, 1948-1984, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1987.

Chumiński Jędrzej, Formy nadzoru środowisk pracowników przemysłu w latach forsowanej industrializacji 1949-1956, Studia Historyczne 1998, t. 41, nr 4, s. 557-575.

Chumiński Jędrzej, Mentalne bariery rozwoju gospodarczego PRL (na przykładzie pracowników przemysłu), w: Tomasz Głowiński, Elżbieta Kościk (red.), Między zacofaniem i modernizacją. Społeczno-gospodarcze problemy ziem polskich na przestrzeni wieków, GAJT, Wrocław 2009, s. 545-567.

Chumiński Jędrzej, Polityka kadrowa władz w przemyśle w latach 1945-1948 ze szczególnym uwzględnieniem roli kierowników personalnych, w: Stanisław Łach (red.), Władze komunistyczne wobec ziem odzyskanych po II wojnie światowej, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Słupsku, Słupsk 1997, s. 61-84.

Chumiński Jędrzej, Ruch zawodowy w Polsce w warunkach kształtującego się systemu totalitarnego 1944-1956, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław 1999.

Chumiński Jędrzej, Wpływ socjalistycznego współzawodnictwa pracy na stosunek środowiska robotniczego do obowiązków pracowniczych 1945-1956, w: Bogusław Tracz (red.),

Współzawodnictwo pracy w życiu gospodarczym, społeczno-politycznym i propagandzie PRL, IPN Katowice, Katowice 2008, s. 35-49.

Chwalba Andrzej, Imperium korupcji w Rosji i Królestwie Polskim w latach 1861-1917, Księgarnia Akademicka, Kraków 1995.

Chwalba Andrzej (red.), Obyczaje w Polsce. Od średniowiecza do czasów współczesnych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008

Coase Ronald H., The Nature of the Firm, *Economica* 1937, Vol. 4, No. 16, s. 386-405.
<https://doi.org/10.1111/j.1468-0335.1937.tb00002.x>

Coase Ronald H., The Problem of Social Costs, *Journal of Law and Economics* 1960, Vol. 3, No. 1, s. 1-44. <https://doi.org/10.1086/466560>

Cohen Stephen F., Bolshevism and Stalinism, w: Robert C. Tucker (red.), *Stalinism: Essays in Historical Interpretation*, Norton, New York 1977, s. 3-29. <https://doi.org/10.4324/9781315130217-1>

Cohen Stefen F., Stalin's Terror as Social History, *Russian Review* 1986, Vol. 45, No. 4, s. 375-384.
<https://doi.org/10.2307/130467>

Commons John R., *Institutional Economics*, University of Wisconsin Press, Madison 1934.

Conquest Robert, *Power and Policy in the USSR - The Study of Soviet Dynasties*, Macmillan, London 1961.

Conquest Robert, *The Harvest of Sorrow: Soviet Collectivisation and the Terror-Famine*, Oxford University Press, New York 1986.

Courtois Stephen i in., *Czarna księga komunizmu. Zbrodnie, terror, prześladowania*, Prószyński i S-ka, Warszawa 1999.

Csanádi Mária, *Self-Consuming Evolutions: A Model on the Structure, Self-reproduction, Selfdestruction and Transformation of Party-state Systems Tested in Romania, Hungary and China (Network, Disintegration, Evolution)*, Akadémiai Kiadó, Budapest 2006.

Czy PRL była państwem totalitarnym? Stenogram konwersatorium z dnia 19 XII 1990 r. w Instytucie Studiów Politycznych PAN, Warszawa 1991.

Dąbrowski Marek (red.), *System funkcjonowania gospodarki a planowanie w organizacjach gospodarczych*, *Materiały i Studia*, nr 19, Warszawa 1980.

Dahrendorf Ralph, *Class and Class Conflict in an Industrial Society*, Stanford University Press, Stanford 1959.

Davies R.W., *Making Economic Policy*, w: Paul R. Gregory (red.), *Behind the Facade of Stalin's Command Economy: Evidence from the Soviet State and Party Archives*, Hoover Institution Press, Stanford 2001, s. 61-80.

De Alessi Louis, *Development of Property Rights Approach*, *Journal of Institutional and Theoretical Economics* 1990, Vol. 146, s. 6-11, 19-23.

De Alessi Louis, Robert J. Staaf, *Property Rights and Choice*, w: Nicolas Mercurio (red.), *Law and Economics*, Kluwer Academic Publishers, Boston 1989, s. 175-200. https://doi.org/10.1007/978-94-009-1079-9_6

- Demsetz Harold, The Exchange and Enforcement of Property Rights, *Journal of Law and Economics* 1964, Vol. 11, No. 3, s. 11-26. <https://doi.org/10.1086/466596>
- Derczyński Włodzimierz, Aleksandra Jasińska-Kania, Jerzy Szacki (wyb.), *Elementy teorii socjologicznych*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1975.
- Djilas Milovan, *Nowa klasa. Analiza systemu komunistycznego*, Biblioteka Kultury (t. 27), Paryż 1957.
- Domińczak Henryk, *Organy bezpieczeństwa PRL 1944-1990. Rozwój i działalność w świetle dokumentów MSW*, Bellona, Warszawa 1997.
- Downs Anthony, *An Economic Theory of Democracy*, Harper and Row, New York 1957.
- Dudek Antoni, Funkcjonowanie systemu nomenklatury kadr PZPR na szczeblu wojewódzkim (1948-1980), w: Tomasz Szarota (red.), *Komunizm. Ideologia, system, ludzie*, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2001, s. 99-109.
- Dudek Antoni, Komitet wojewódzki PZPR jako lokalny ośrodek władzy, w: Andrzej Paczkowski (red.), *Centrum władzy w Polsce 1948-1970*, ISP PAN, Warszawa 2003, s. 141-164.
- Dudek Antoni, Mechanizmy rekrutacji elity oraz kadr PZPR. On Line. Dostęp 14 maja 2010 r. <http://www.omp.org.pl/index.php?module=subjects&func=viewpage&pageid=342>.
- Dudek Antoni, Andrzej Paczkowski (oprac.), *Aparat bezpieczeństwa w Polsce w latach 1950-1952. Taktyka, strategia, metody*, Bellona, Warszawa 2000.
- Dworkin Ronald, *Taking Rights Seriously*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1977.
- Dymek Benon, Pracownicy etatowi PZPR 1948-1954, *Z Pola Walki* 1983, t. 26, nr 3-4, s. 73-108.
- Dymek Benon, *PZPR 1948-1954*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1989.
- Ehrlich Stanisław, *Nomenklatura - przykład Polski. Próba analizy normatywno-porównawczej*, *Państwo i Prawo* 1991, t. 46, nr 12, s. 25-39.
- Eisenhardt Kathleen M., Agency Theory: An Assessment and Review, *Academy of Management Review* 1989, Vol. 14, No. 1, s. 57-74. <https://doi.org/10.5465/amr.1989.4279003>
- Fainsod Merle, *Smolensk Under Soviet Rule*, Macmillan, London 1958.
- Fama Eugene F., Agency Problems and the Theory of the Firm, *Journal of Political Economy* 1980, Vol. 88, No. 2, s. 288-307. <https://doi.org/10.1086/260866>
- Fama Eugene F., Micheal C. Jensen, Agency Problems and Residual Claims, *Journal of Law and Economics* 1983, Vol. 26, No. 2, s. 327-350. <https://doi.org/10.1086/467038>
- Fama Eugene F., Michael C. Jensen, Separation of Ownership and Control, *Journal of Law and Economics* 1983, Vol. 26, No. 2, s. 301-325. <https://doi.org/10.1086/467037>
- Fehér Ferenc, Ágnes Heller, György Markus, *Dictatorship over Needs: An Analysis of Soviet Societies*, St. Martin's Press, New York 1983.
- Fijałkowska Barbara, Borejsza i Różański. *Przyczynek do dziejów stalinizmu w Polsce*, Wydawnictwo WSP, Olsztyn 1995.
- Filipowicz Leszek, Krzysztof Opawski, Teoria wyboru publicznego: wybrane koncepcje, *Ekonomista* 1992, nr 3, s. 377-395.

- Fitzpatrick Sheila (red.), *Cultural Revolution in Russia 1928-1931*, Indiana University Press, Bloomington 1978.
- Fitzpatrick Sheila, *New Perspectives on Stalinism*, *Russian Review* 1986, Vol. 45, No. 4, s. 357-373.
<https://doi.org/10.2307/130466>
- Fitzpatrick Sheila (red.), *Stalinism: New Directions*, Routledge, London 1999.
<https://doi.org/10.1002/ev.1131>
- Fitzpatrick Sheila (red.), *The Cultural Front: Power and Culture In Revolutionary Russia*, Cornell University Press, Ithaca 1992.
- Fitzpatrick Sheila, *The Russian Revolution*, Oxford University Press, Oxford 1982.
- Fogel Robert W., *Railroads and American Economic Growth* *Essays in Econometric History*, Johns Hopkins Press, Baltimore 1964.
- Friedrich Carl J. (red.), *Totalitarianism*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1954.
- Friedrich Carl J., *The Unique Character in Totalitarian Society*, w: Carl J. Friedrich (red.), *Totalitarianism: Proceedings of a Conference Held at the American Academy of Arts and Sciences, March 1953*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1954, s. 47-60.
- Friedrich Carl J., Zbigniew Brzeziński, *Totalitarian Dictatorship and Autocracy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1956.
- Friszke Andrzej, Rok 1956, w: Andrzej Paczkowski (red.), *Centrum władzy w Polsce 1948-1970*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2003, s. 167-213.
- Furubotn Eirik G., Svetozar Pejovich, *Property Rights and Economic Theory: A Survey of Recent Literature*, *Journal of Economic Literature* 1972, Vol. 10, No. 4, s. 1137-1162.
- Furubotn Eirik G., Svetozar Pejovich, *Property Rights and the Behavior of the Firm in a Socialist State: The Example of Yugoslavia*, *Zeitschrift fur Nationalökonomie* 1970, Vol. 30, No. 3-4, s. 431-454.
<https://doi.org/10.1007/BF01289247>
- Furubotn Eirik G., Svetozar Pejovich, *The Soviet Manager and Innovation: A Behavioral Model of the Soviet Firm*, w: Svetozar Pejovich, Eirik G. Furubotn (red.), *The Economics of Property Rights*, Ballinger Publishing Company, Cambridge, Mass. 1974, s. 203-216.
- Furubotn Eirik G., Rudolf Richter, *Institutions and Economic Theory. The Contribution of the New Institutional Economics*, The University of Michigan Press, Ann Arbor 1998.
- Galbraith John K., *The Anatomy of Power*, Houghton Mifflin, Boston 1983.
- Garnick David, *Management of the Industrial Firm in the USSR*, Columbia University Press, New York 1954.
- Gerschenkron Alexander, *Russia: Agrarian Policies and Industrialization, 1861-1914*, w: Alexander Gerschenkron, *Continuity in History and Other Essays*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1968, s. 140-248.
- Gleason Abbott, *Totalitarianism: The Inner History of the Cold War*, Oxford University Press, New York 1995.

- Gołębiowski Jerzy, Sektor państwowy w gospodarce Polski międzywojennej, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1985.
- Gontarczyk Piotr, Polska Partia Robotnicza. Droga do władzy 1941-1944, Fronda, Warszawa 2006.
- Gorlin Alice C., The Power of Soviet Industrial Ministries, *Soviet Studies* 1985, Vol. 37, No. 3, s. 353-370. <https://doi.org/10.1080/09668138508411590>
- Gorlizki Yoram, Oleg V. Khlevniuk, Cold Peace. Stalin and the Soviet Ruling Circle, 1945-1953, Oxford University Press, Oxford 2004. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195165814.001.0001>
- Gorlizki Yoram, Hans Mommsen, The Political (Dis)Orders of Stalinism and National Socialism, w: Michael Geyer, Sheila Fitzpatrick (red.), Beyond Totalitarianism. Stalinism and Nazism Compared, Cambridge University Press, Cambridge 2009, s. 41-86. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511802652.003>
- Gourevitch Peter, Politics in Hard Times: Comparative Responses to International Economic Crises, Cornell University Press, Ithaca 1986.
- Gregory Paul R. (red.), Behind the Facade of Stalin's Command Economy: Evidence from the Soviet State and Party Archives, Hoover Institution Press, Stanford 2001.
- Gregory Paul R., Restructuring the Soviet Economic Bureaucracy, Cambridge University Press, Cambridge 1990. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511664403>
- Gregory Paul R., The Dictator's Orders, w: Paul R. Gregory (red.), Behind the Facade of Stalin's Command Economy: Evidence from the Soviet State and Party Archives, Hoover Institution Press, Stanford 2001, s. 11-33.
- Gregory Paul R., The Political Economy of Stalinism: Bergson Retrospective. *Comparative Economic Studies* 2005, Vol. 47, no. 2, s. 402-417. <https://doi.org/10.1057/palgrave.ces.8100096>
- Gregory Paul R., The Political Economy of Stalinism: Evidence from the Soviet Secret Archives, Cambridge University Press, Cambridge 2003. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511615856>
- Gregory Paul R., Mark Harrison, Allocation under Dictatorship: Research in Stalin's Archives, *Journal of Economic Literature* 2005, Vol. 43, No. 3, s. 721-761. <https://doi.org/10.1257/002205105774431225>
- Gregory Paul R., Andrei Markevich, Creating Soviet Industry: The House That Stalin Built, *Slavic Review* 2002, t. 61, nr 4, s. 787-814. <https://doi.org/10.2307/3090390>
- Gregory Paul R., Robert C. Stuart, Comparative Economic Systems, 2nd ed., Houghton Mifflin Company, Boston 1985.
- Greif Avner, Genoa and the Maghribi Traders. Historical and Comparative Institutional Analysis, Cambridge University Press, Cambridge 1989.
- Greif Avner, Institutions and the Path to the Modern Economy. Lessons from Medieval Trade, Cambridge University Press, Cambridge 2006. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511791307>
- Grindle Merilee S., The New Political Economy: Positive Economics and Negative Politics, World Bank, Washington, D.C. 1989.
- Grossman Gregory, The Second Economy of the USSR, *Problems of Communism* September-October 1977, Vol. 26, No. 5, s. 25-40.

Hanson Philip, *The Rise and Fall of the Soviet Economy. An Economic History of the USSR from 1945*, Longman, London 2003.

Harasymiw Bohdan, *Nomenklatura: The Soviet Communist Party's Leadership Recruitment System*, *Canadian Journal of Political Science* 1969, Vol. 2, No. 4, s. 493-512.

<https://doi.org/10.1017/S0008423900025440>

Harasymiw Bohdan, *Political Elite: Recruitment in the Soviet Union*, Macmillan Press, London 1984.

<https://doi.org/10.1007/978-1-349-17425-6>

Hardin Garrett, *The Tragedy of Commons*, *Science* 1968, Vol. 162, No. 3859, s. 1243-1248.

<https://doi.org/10.1126/science.162.3859.1243>

Hardt Łukasz, *Ekonomia kosztów transakcyjnych - geneza i kierunki rozwoju*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2009. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323510499>

Harrison Mark, *Coercion, Compliance, and the Collapse of the Soviet Command Economy*, *Economic History Review* 2002, Vol. 55, No. 3, s. 397-433. <https://doi.org/10.1111/1468-0289.00226>

Harrison Mark, *Forging Success: Soviet Managers and False Accounting, 1943-1962*, PERSA Working Paper No. 56. 17 June 2009. On Line: 17 lipca 2010 r.:

<http://www2.warwick.ac.uk/fac/soc/economics/staff/academic/harrison/archive/persa/056.pdf>

Harrison Mark, *Fundamental Problem of Command: Plan and Compliance in a Partially Centralised Economy*, *Comparative Economic Studies* 2005, Vol. 47, No. 2, s. 296-314.

<https://doi.org/10.1057/palgrave.ces.8100110>

Harrison Mark, Byung-Yeon Kim, *Plans, Prices, and Corruption: The Soviet Firm Under Partial Centralization, 1930 to 1990*, *Journal of Economic History* 2006, Vol. 66, No. 1, s. 1-41.

<https://doi.org/10.1017/S0022050706000015>

Hayek von Friedrich A. (red.), *Collectivist Economic Planning*, Routledge and Kegan, London 1935.

Hayek von Friedrich A., *The Use of Knowledge in Society*, *American Economic Review* 1945, Vol. 35, No. 4, s. 519-530.

Hertz Aleksander, *Szkice o totalitaryzmie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994.

Hirszowicz Maria, *Komunistyczny Lewiatan*, Instytut Literacki, Paryż 1973.

Hirszowicz Maria, *The Bureaucratic Leviatan: A Study In the Sociology of Communism*, Martin Robertson, Oxford 1980.

Holmes Leslie, *Politics in the Communist World*, Oxford University Press, Oxford 1987.

Holmstrom Bengt R., Paul Milgrom, *Aggregation and Linearity in the Provision of Intertemporal Incentives*, *Econometrica* 1987, Vol. 55, No. 2, s. 303-328. <https://doi.org/10.2307/1913238>

Holmstrom Bengt R., Paul Milgrom, *Multitask Principal-Agent Analyses: Incentive Contracts, Asset Ownership, and Job Design*, *Journal of Law, Economics and Organization* 1991, Vol. 7, Special Issue: [Papers from the Conference on the New Science of Organization, January 1991], s. 24-52.

https://doi.org/10.1093/jleo/7.special_issue.24

Hough Jerry F., *The Cultural Revolution and Western Understanding of the Soviet System*, w: Sheila Fitzpatrick (red.), *Cultural Revolution In Russia 1928-1931*, Indiana University Press, Bloomington 1978, s. 241-254.

Hough Jerry F., *The Soviet Prefects: Local Party Organs in Industrial Decision-making*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1969. <https://doi.org/10.4159/harvard.9780674498891>

Hough Jerry F., *The Soviet Union and Social Science Theory*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1977. <https://doi.org/10.4159/harvard.9780674498921>

Ito Takayuki, *Controversy over Nomenklatura in Poland. Twilight of a Monopolistic Instrument of Social Control*, *Acta Slavica Japonica* 1983, Vol. 1, s. 57-103. <https://doi.org/10.1080/12265088208422686>

Iwanek Maciej, *Analiza instytucji własności przedsiębiorstw. Przyczynek do problematyki efektywności i usprawnienia przedsiębiorstw publicznych*, Wydział Nauk Ekonomicznych UW, Warszawa 1996.

Iwanek Maciej, Jerzy Wilkin, *Instytucje i instytucjonalizm w ekonomii*, Wydział Nauk Ekonomicznych UW, Warszawa 1997.

Jagodzińska-Sasson Dorota i in., *PZPR w fabryce. Studium wrocławskiego "Pafawagu" w początkach lat pięćdziesiątych opracowane pod kierunkiem Marcina Kuli*. Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2001.

Janowski Włodzimierz, *Ustrój władz, zadania i struktura aparatu wykonawczego KC PZPR w latach 1948-1990*, w: Włodzimierz Janowski, Aleksander Kocharński (oprac.), Krzysztof Persak (red.), *Informator o strukturze i obsadzie personalnej centralnego aparatu PZPR, 1948-1990*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2000, s. 9-62.

Janowski Włodzimierz, Aleksander Kocharński (oprac.), Krzysztof Persak (red.), *Informator o strukturze i obsadzie personalnej centralnego aparatu PZPR 1948-1990*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2000.

Jarosz Dariusz, *Polacy a stalinizm 1948-1956*, Instytut Historii PAN, Warszawa 2000.

Jarosz Dariusz, Maria Pasztor, *Afera mięsna Fakty i konteksty*, Wydawnictwo Centrum Edukacji Europejskiej, Toruń 2004.

Jarosz Dariusz, Maria Pasztor, *W krzywym zwierciadle. Polityka władz komunistycznych w Polsce w świetle plotek i pogłosek z lat 1948-1956*, Wydawnictwo FAKT, Warszawa 1995.

Jarosz Dariusz, Tadeusz Wolsza (oprac.), *Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym 1945-1954. Wybór dokumentów*, Główna Komisja Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 1995.

Jastrzęb Mariusz, *Mozolna budowa absurdu. Działalność Wydziału Propagandy Warszawskiego Komitetu Wojewódzkiego w latach 1949-1953*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 1999.

Jastrzęb Mariusz, *Podjęmowanie decyzji ekonomicznych w stalinowskiej Polsce*, w: Snadrine Kott, Marcin Kula, Thomas Lindenberg (red.), *Socjalizm w życiu powszednim. Dyktatura a społeczeństwo w NRD i PRL*, Wydawnictwo Trio - Zentrum für Zeithistorische Forschung, Warszawa-Potsdam 2006, s. 177-187

Jensen Michael C., *A Theory of the Firm: Governance, Residual Claims, and Organizational Forms*, Harvard University Press, Cambridge, Mass.-London 2003.

Jensen Michael C., *Foundation of Organizational Strategy*, Harvard University Press, Cambridge, Mass.-London 2002.

Jensen Michael C., Organization Theory and Methodology, Accounting Review 1983, Vol. 58, No. 2, s. 319-339.

Jensen Michel C., Self-Interest, Altruism, Incentives, and Agency Theory, Journal of Applied Corporate Finance 1994, Vol. 7, No. 2, s. 40-45. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6622.1994.tb00404.x>

Jensen Michel C., William H. Meckling, Specific and General Knowledge, w: Lars Werin, Hans Wijkander (red.), Contract Economics, Blackwell, Oxford 1992, s. 251-274.

Jensen Michel C., William H. Meckling, The Nature of the Man, Journal of Applied Corporate Finance 1994, Vol. 7, No. 2, s. 4-19. <https://doi.org/10.1111/j.1745-6622.1994.tb00401.x>

Jensen Michael C., William H. Meckling, Theory of the Firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure, Journal of Financial Economics 1976, Vol. 3, No. 4, s. 305-360. [https://doi.org/10.1016/0304-405X\(76\)90026-X](https://doi.org/10.1016/0304-405X(76)90026-X)

Jensen Michael C., Clifford W. Smith Jr., Stockholder, Manager, and Creditor Interests: Applications of Agency Theory, w: Michael C. Jensen, A Theory of the Firm: Governance, Residual Claims, and Organizational Forms, Harvard University Press, Cambridge, Mass.-London 2003, s. 136-167.

Jeziński Andrzej, Transformacja systemu gospodarczego Polski w latach 1944-1948. Referat wygłoszony w Katedrze Historii Gospodarczej Wydziału Nauk Ekonomicznych UW, Warszawa 1999.

Jeziński Andrzej, Cecylia Leszczyńska, Historia gospodarcza Polski, Wydawnictwo Key Text, Warszawa 2001.

Jeziński Andrzej, Cecylia Leszczyńska, Narodowy Bank Polski 1948 -1970, Narodowy Bank Polski, Warszawa 2001.

Jeżowski Krzysztof, Zarządzanie przemysłem, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1970.

Johnson Chalmers, Comparing Communist Nations, w: Chalmers Johnson (red.), Change in Communist Systems, Stanford University Press, Stanford, Calif. 1970, s. 1-32.

Jowitt Ken, Soviet Neotraditionalism: A Political Corruption of a Leninist Regime, Soviet Studies 1983, Vol. 35, No. 3, s. 275-297. <https://doi.org/10.1080/09668138308411481>

Kaczyńska Elżbieta, Burżuazja, w: Witold Kula, Janina Leskiewiczowa (red.), Przemiany społeczne w Królestwie Polskim 1815-1864, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1979, s. 307-323.

Kalecki Michał, Zarys teorii wzrostu gospodarki socjalistycznej [wyd. org. 1963], w: Dzieła, t. 4, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1984, s. 43-56.

Kaliński Janusz, Bitwa o handel 1947-1948, Książka i Wiedza, Warszawa 1970.

Kaliński Janusz, Przemiany strukturalne w gospodarce polskiej 1944-1970, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa 1993.

Kaliński Janusz, System decyzyjny w sferze gospodarczej, w: Andrzej Paczkowski (red.), Centrum władzy w Polsce 1948-1970, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2003, s. 81-94.

Kamiński Łukasz, Lingua securitatis, Pamięć i Sprawiedliwość 2003, nr 3, s. 209-216.

Kamiński Łukasz (red.), Studia i materiały z dziejów opozycji i oporu społecznego, t. IV, Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław 2000.

Kamiński Łukasz, Strajki robotnicze w Polsce w latach 1949-1952, w: Łukasz Kamiński (red.), Studia i materiały z dziejów opozycji i oporu społecznego, t. IV, Instytut Pamięci Narodowej, Wrocław 2000, s. 77-84.

Karpiński Jakub, Ustrój komunistyczny w Polsce, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, Warszawa 2005.

Kemp-Welch Anthony, Poland under Communism. A Cold War History, Cambridge University Press, Cambridge 2008. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511619779>

Keohane Robert, After Hegemony, Princeton University Press, Princeton 1984.

Kersten Krystyna, Bilans zamknięcia, w: Spór o PRL, Wydawnictwo Znak, Kraków 1996, s. 17-27.

Kersten Krystyna, Narodziny systemu władzy. Polska 1943-1948, SAWW, Poznań 1990.

Keynes John M., Ogólna teoria zatrudnienia, procentu i pieniądza, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003 [wyd. org.: John M. Keynes, General Theory of Employment, Interest and Money, Harcourt, Brace and World, New York 1936].

Khlevniuk Oleg V., Master of the House. Stalin and His Inner Circle, Yale University Press, New Haven-London 2009. <https://doi.org/10.12987/yale/9780300110661.001.0001>

Khlevnyuk Oleg V., Politburo: Mekhanizmy politicheskoy vlasti v 1939-e gody, Rosspen, Moskwa 1996.

Klein Benjamin, Keith B. Leffler, The Role of Market Forces in Assuring Contractual Performance, Journal of Political Economy 1981, Vol. 89, No. 4, s. 615-641. <https://doi.org/10.1086/260996>

Kochanowicz Jacek, Could a Polish noble become an entrepreneur? Mentality, market and capital, w: Simonetta Cavaciocchi (red.) L'impresa Industria, Commercio, Banca. Sec. XIII-XVIII, Le Monnier, Firenze 1991, s. 933-942.

Kochanowicz Jacek, Duch kapitalizmu na polskiej peryferii: perspektywa historyczna, w: Jacek Kochanowicz, Mirosława Marody (red.), Kultura i gospodarka, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2010, s. 21-51.

Kochanowicz Jacek, Polska w epoce nowoczesnego wzrostu gospodarczego, w: Witold Morawski (red.), Modernizacja Polski. Struktury, agencje, instytucje, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2010, s. 153-180.

Kochanowicz Jacek, Mirosława Marody (red.), Kultura i gospodarka, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2010.

Kołąkowski Leszek, Główne nurty marksizmu. Powstanie - Rozwój - Rozkład, Wydawnictwo Aneks, Londyn 1988.

Kornai János, Niedobór w gospodarce, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1985.

Kornai János, The Socialist System. The Political Economy of Communism, Princeton University Press, Princeton 1992.

Kotkin Stephen, Magnetic Mountain: Stalinism as Civilization, University of California Press, Berkley 1995. <https://doi.org/10.1080/03612759.1995.9949203>

Kott Sandrine, Marcin Kula, Thomas Lindenberger (red.), *Socjalizm w życiu powszednim. Dyktatura a społeczeństwo w NRD i PRL*, Wydawnictwo Trio - Zentrum für Zeithistorische Forschung, Warszawa-Potsdam 2006.

Kowalik Tadeusz, *Spory o ustrój społeczno-gospodarczy Polski 1944-1948*, Wydawnictwo Nowa, Warszawa 1980.

Kozik Zenobiusz, *PZPR w latach 1954-1957: szkic historyczny*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1982.

Krasner Stephen D., *Defending the National Interest*, Princeton University Press, Princeton 1978.

Krueger Anne, *The Political Economy of the Rent-Seeking Society*, *American Economic Review* 1974, Vol. 64, No. 3, s. 291-303.

Krzysztofiński Mariusz, *Działalność struktur terenowych Departamentu X Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego (wydziałów X Wojewódzkich Urzędów Bezpieczeństwa Wewnętrznego)*, w: Konrad Rokicki (red.), *Departament X MBP. Wzorce - struktury - działania*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2007, s. 164-197.

Krzyżanowska Barbara, Leszek Krzyżanowski, Piotr Lipiński, *Typologia i periodyzacja systemu kierowania gospodarką Polski Ludowej 1944-1984: studium prawno-gospodarcze*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1986.

Kula Witold, *Problemy i metody historii gospodarczej*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1963.

Kula Witold, *Teoria ekonomiczna ustroju feudalnego*, Książka i Wiedza, Warszawa 1983 [1962].

Kula Witold, Janina Leskiewiczowa (red.), *Przemiany społeczne w Królestwie Polskim 1815-1864*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1979.

Kultys Jan, *Natura firmy, problem agencji i nadzór korporacyjny*, w: Andrzej Wojtyła (red.), *Instytucjonalne problemy transformacji gospodarki w świetle teorii agencji*, Kraków 2005, s. 22-63.

Kuniński Miłowit (red.), *Totalitaryzm a zachodnia tradycja*, Ośrodek Myśli Politycznej, Kraków 2006.

Kurczewski Jacek (red.), *Stalinizm*, Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji UW, Warszawa 1989.

Landau Zbigniew, Wojciech Roszkowski, *Polityka gospodarcza II RP i PRL*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.

Landau Zbigniew, Jerzy Tomaszewski, *Nierozwiązane problemy społeczno-gospodarcze Drugiej Rzeczypospolitej*, w: *Problemy gospodarcze Drugiej Rzeczypospolitej*, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1989, s. 403-434.

Lane David, *Politics and Society In the USSR*, New York University Press, New York 1978.

Lazarev Valery, *Economics of One-Party State: Promotion Incentives and Support of the Soviet Regime*, *Comparative Economic Studies* 2005, Vol. 47, No. 2, s. 346-363.

<https://doi.org/10.1057/palgrave.ces.8100099>

Lazarev Valery, Paul R. Gregory, *Commissars and Cars: A Case Study of The Political Economy of Dictatorship*, *Journal of Comparative Economics* 2003, Vol. 31, No. 1, s. 1-19.

[https://doi.org/10.1016/S0147-5967\(02\)00015-X](https://doi.org/10.1016/S0147-5967(02)00015-X)

Lazarev Valery, Paul R. Gregory, The Wheel of Command: Allocating the Soviet Vehicles, *Economic History Review* 2002, Vol. 55, No. 2, s. 324-348. <https://doi.org/10.1111/1468-0289.00223>

Ledeneva Alena V., *Russia's Economy of Favours. Blat, Networking and Informal Exchange*, Cambridge University Press, Cambridge 1998.

Lewin Moshe, *Russia/USSR/Russia. The Drive and Drift of a Super state*, The New Press, New York 1995.

Lewin Moshe, *The Making of the Soviet System. Essays in the Social History of Interwar Russia*, The New Press, New York 1994.

Linz Juan, Totalitaryzm i autorytaryzm, w: Jerzy Szczupaczyński (red.), *Władza i społeczeństwo. Antologia tekstów z zakresu socjologii polityki*, t. 1, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 1995, s. 303-326 [wyd. org.: Juan Linz, *Totalitarianism and Authoritarian Regimes*, w: F. Greenstein, N. Polsby (red.), *Handbook of Political Science*, Vol. 3, Addison-Wesley, Reading 1975].

Łopatka Adam, *Kierownicza rola partii w stosunku do państwa socjalistycznego. Zasady leninowskie*, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1963.

Lukes Steven, *Power: The Radical View*, Macmillan Press, London 1974. <https://doi.org/10.1007/978-1-349-02248-9>

Machcewicz Paweł, *Zmiana czy kontynuacja? Polska przed i po Październiku'56*, w: Dariusz Stola, Marcin Zaremba (red.), *PRL. Trwanie i Zmiana*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, Warszawa 2003, s. 119-158.

Mączak Antoni, *Klientela: nieformalne systemy władzy w Polsce i Europie XVI-XVIII w.*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 1994.

Mączak Antoni, *Nierówna przyjaźń. Układy klientalne w perspektywie historycznej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2003.

Mączak Antoni, *Rządzący i rządzeni: Władza i społeczeństwo w Europie wczesnonowoczesnej*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1986.

Majchrzak Irena, *Pracownicze przestępstwo gospodarcze i jego sprawca*, Wiedza Powszechna, Warszawa 1965.

Malia Martin, *Sowiecka tragedia*, Philips Wilson, Warszawa 1998.

Małowist Marian, *Wschód a Zachód Europy w XIII-XVI wieku. Konfrontacja struktur społeczno-gospodarczych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006 [1973].

Mamak Kazimierz, *Teoria i praktyka polityki kadrowej partii: wybrane zagadnienia*, Akademia Nauk Społecznych, Warszawa 1989.

Markevich Andrei, *How Much Control Is Enough? Monitoring and Enforcement under Stalin*, PERSA Working Paper No. 53. 8 December 2007. On Line: 7 sierpnia 2010 r.: <http://www2.warwick.ac.uk/fac/soc/economics/staff/academic/harrison/archive/persa/053.pdf>.

Markevich Andrei, *Soviet Planning Archives: The Files That Bergson Could Not See*, *Comparative Economic Studies* 2005, Vol. 47, No. 2, s. 364-386. <https://doi.org/10.1057/palgrave.ces.8100097>

Markevich Andrei, The Dictator's Dilemma: to Punish or to Assist? Plan Failures and Interventions under Stalin, PERSA Working Paper No. 51, 20 September 2007. On Line: 7 sierpnia 2010 r.: <http://www2.warwick.ac.uk/fac/soc/economics/staff/faculty/harrison/archive/persa/051.pdf>.

Marshall Alfred, Principles of Economics, Prometheus Books, New York 1997 [1890].

Mau Vladimir, Irina Starodubrovskaya, The Challenge of Revolution. Contemporary Russia in Historical Perspective, Oxford University Press, Oxford 2001.
<https://doi.org/10.1093/0199241503.003.0006>

Medvedev Roy, On Socialist Democracy, Knopf, New York 1975.

Menze Ernest A. (red.), Totalitarianism Reconsidered, Kennikat Press, Port Washington, N.Y.-London 1981.

Merle Peter (red.), Essays in European Economic History 1500-1800, Clarendon Press, Oxford 1974.

Merta Tomasz, Totalitaryzm jako devil-term, w: Miłowit Kuniński (red.), Totalitaryzm a zachodnia tradycja, Ośrodek Myśli Politycznej, Kraków 2006, s. 39-44.

Miernik Grzegorz (red.), Polacy wobec PRL. Strategie przystosowawcze, Kieleckie Towarzystwo Naukowe - Akademia S ' wietokrzyska, Kielce 2003.

Miernik Grzegorz, Sebastian Piątkowski (red.), Robotnicy przemysłowi w realiach PRL-u, Radomskie Towarzystwo Naukowe, Radom-Starachowice 2005.

Milczarek Dominika, Zmiana Instytucjonalna a wzrost gospodarczy w krajach postsocjalistycznych, w: Michał Brzozowski, Paweł Gierałtowski, Dominika Milczarek, Joanna Siwińska-Gorzela, Instytucje a polityka makroekonomiczna i wzrost gospodarczy, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2006, s. 45-70.

Mirowski Jacek, Zarys teorii przedsiębiorstwa opartej na władzy, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie - Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2004.

Mises von Ludwig, Bureaucracy, Yale University Press, New Haven 1946.

Mises von Ludwig, Die Gemeinwirtschaft. Untersuchungen über den Sozialismus, Verlag von Gustav Fischer, Jena 1922 [wyd. amerykańskie z uzupełnieniami autora: Socialism: An Economic and Sociological Analysis, Yale University Press, New Haven 1951].

Mitchell Wesley C., Business Cycles, Burt Franklin, New York 1970 [pierwsze wyd.: University of California Press 1913].

Mitnick Barry M., The Theory of Agency: The Policing "Paradox" and Regulatory Behaviour, Public Choice Winter 1975, Vol. 24, No. 1, s. 27-42. <https://doi.org/10.1007/BF01718413>

Morawski Witold (red.), Zmierzch socjalizmu państwowego. Szkice z socjologii ekonomicznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992.

Moździerz Andrzej, Leszek Stankiewicz (red.), Rola i funkcje PZPR w socjalistycznym systemie politycznym: wybrane problemy teorii i praktyki, Wieczorowy Uniwersytet Marksizmu-Leninizmu KW, Olsztyn 1978.

Murrell Peter, Olson Mancur, The Devolution of Centrally Planned Economy, Journal of Comparative Economics 1991, Vol. 15, No. 2, s. 239-265. [https://doi.org/10.1016/0147-5967\(91\)90088-B](https://doi.org/10.1016/0147-5967(91)90088-B)

Musiał Bogdan, Moskwa wybiera Bermana, Rzeczpospolita z 18 kwietnia 2009 r.

Musiał Filip, Zaciskanie pętli (1948-1956), w: Włodzimierz Bernacki i in., Komunizm w Polsce, Wydawnictwo Kluszczyński, Kraków 2007, s. 227-260.

Najduchowska Halina, Dyrektorzy przedsiębiorstw przemysłowych, w: Jan Szczepański (red.), Przemysł i społeczeństwo w Polsce Ludowej, Zakład Narodowy im. Ossolińskich - Wydawnictwo PAN, Wrocław 1969, s. 79-103.

Najduchowska Halina, Kwalifikacje i drogi zawodowe dyrektorów przedsiębiorstw przemysłowych: studium socjologiczno-historyczne, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1984.

Neja Jarosław (red.), Dla władzy, obok władzy, przeciw władzy - postawy robotników wielkich ośrodków przemysłowych w PRL, Instytut Pamięci Narodowej, Katowice 2005.

Neuberger Egon, Classifying Economic Systems, w: Morris Bornstein (red.), Comparative Economic Systems. Models and Cases, 5th ed., Irwin, Homewood, Ill. 1985, s. 19-24.

Niedźwiecki Józef, System zarządzania i struktura organizacyjna przemysłu w Polsce Ludowej, Książka i Wiedza, Warszawa 1956.

Niskanen William N., Bureaucracy and Public Economics, Edward Elgar Publishing, Aldershot, Brookfield 1994.

Niskanen William N., Bureaucracy and Representative Government, Aldine, Atherton, Chicago 1971.

Niskanen William N., The Peculiar Economics of Bureaucracy, American Economic Review, Papers and Proceedings of the Eightieth Annual Meeting of the American Economic Association 1968, Vol. 58, No. 2, s. 293-305.

Nordlinger Eric A., On the Autonomy of the Democratic State, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1981.

North Douglass C., Institutions, Journal of Economic Perspectives 1991, Vol. 5, No. 1, s. 97-112.
<https://doi.org/10.1257/jep.5.1.97>

North Douglass C., Institutions, Institutional Change and Economic Performance, Cambridge University Press, Cambridge 1990.

North Douglass C., Structure and Change in Economic History, W.W. Norton, New York 1981.

North Douglass C., The Economic Growth of the United States 1790 to 1860, Prentice Hall, Englewood Cliffs, N.J. 1961.

North Douglass C., Understanding the Process of Economic Change, Princeton University Press, Princeton-Oxford 2005.

North Douglass C., Robert Paul Thomas, The Rise of the Western World. A New Economic History, Cambridge University Press, Cambridge 1973. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511819438>

North Douglass C., Barry R. Weingast, The Evolution of Institutions Governing Public Choice in 17th Century England, Journal of Economic History 1989, Vol. 49, No. 4, s. 803-832.
<https://doi.org/10.1017/S0022050700009451>

Nove Alec, Is There a Ruling Class in the USSR?, Soviet Studies 1975, Vol. 27, No. 4, s. 615-638.
<https://doi.org/10.1080/09668137508411028>

Nove Alec, *The Soviet Economic System*, G. Allen & Unwin, London 1977.

Nowak Leszek, *U podstaw teorii socjalizmu, t. III: Dynamika władzy. O strukturze i konieczności zaniku socjalizmu*, Wydawnictwo Nakom, Poznań 1991.

Nozick Robert, *Anarchy, State and Utopia*, Basic Books, New York 1974.

Nye John, *Institutions and the Institutional Environment*, w: Éric Brousseau, Jean-Michel Glachant (red.), *New Institutional Economics. A Guidebook*, Cambridge University Press, Cambridge 2008, s. 67-80. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511754043.006>

Olson Mancur, *Dictatorship, Democracy, and Development*, *The American Political Science Review* 1993, Vol. 87, No. 3, s. 567-576. <https://doi.org/10.2307/2938736>

Olson Mancur, *Power and Prosperity. Outgrowing Communist and Capitalist Dictatorships*, Basic Books, New York 2000.

Olson Mancur, *The Logic of Collective Action. Public Goods and the Theory of Groups*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1965.

Orłowski Witold M., *Stulecie chaosu. Alternatywne dzieje XX wieku*, OPEN, Warszawa 2006.

Ossowska Maria, *Moralność mieszczańska*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1985.

Ossowski Stanisław, *Pojęcie struktury społecznej*, w: Stanisław Ossowski, *Z zagadnień struktury społecznej*, *Dzieła*, t. V, PWN, Warszawa 1968, s. 9-16.

Ostrom Elinor, *Governing the Commons: The Evolution of Institutions for Collective Action*, Cambridge University Press, Cambridge 1990. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511807763>

Paczkowski Andrzej (red.), *Centrum władzy w Polsce 1948-1970*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2003.

Paczkowski Andrzej, *Pół wieku dziejów Polski 1939-1989*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.

Paczkowski Andrzej, *Polacy pod własną i obcą przemocą*, w: Stéphane Courtois i in., *Czarna księga komunizmu. Zbrodnie, terror, prześladowania*, Prószyński i S-ka, Warszawa 1999, s. 341-366.

Paczkowski Andrzej, *System nomenklatury kadr w Polsce (1950-1970)*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2000.

Paczkowski Andrzej, *Trzy twarze Józefa Światła*, Prószyński i S-ka, Warszawa 2009.

Pareto Vilfredo, *Umysł a społeczeństwo*, w: Włodzimierz Derczyński, Aleksandra Jasińska-Kania, Jerzy Szacki (wyb.), *Elementy teorii socjologicznych*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1975, s. 611-626.

Pasko Artur, *Kulisy władzy ludowej w województwie białostockim (1948-1956). Organizacja, główne kierunki działania KW PZPR*, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2002.

Pejovich Svetozar, *The Economics of Property Rights: Towards a Theory of Comparative Systems*, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht 1990.

Persak Krzysztof, *"Troskliwy opiekun i świątły doradca Polski Ludowej" - poprawki Józefa Stalina do Konstytucji PRL z 22 lipca 1952 r.*, w: Dariusz Stola, Marcin Zaremba (red.), *PRL. Trwanie i Zmiana*,

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, Warszawa 2003, s. 187-209.

Piotrowski Mirosław (oprac.), Ludzie bezpieki w walce z narodem i Kościołem. Służba Bezpieczeństwa w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w latach 1944-1978 - Centrala, Klub Inteligencji Katolickiej, Lublin 2000.

Podgórecki Adam, Kontrola społeczna trzeciego stopnia, w: Andrzej Kojder i in. (red.), Elementy Socjologii Prawa, t. III, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1990, s. 78-84.

Pomorski Jan, Paradygmat "New Economic History". Droga do Nobla, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1995.

Problemy gospodarcze Drugiej Rzeczypospolitej, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1989.

Pryor Frederic, Property and Industrial Organization in Communist and Capitalist Nations, Indiana University Press, Bloomington 1973.

Rabska Teresa, Samorząd robotniczy w PRL, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Poznań 1962.

Rawls John, A Theory of Justice, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1971.

Rees E.A., Leaders and Their Institutions, w: Paul R. Gregory (red.), Behind the Facade of Stalin's Command Economy: Evidence from the Soviet State and Party Archives, Hoover Institution Press, Stanford 2001, s. 35-60.

Rigby Thomas H., Communist Party Membership in the USSR 1917-1967, Princeton University Press, Princeton 1968.

Rigby Thomas H., Early Provincial Cliques and the Rise of Stalin, Soviet Studies 1981, Vol. 33, No. 1, s. 3-28. <https://doi.org/10.1080/09668138108411336>

Rigby Thomas H., Political Elites in the USSR. Central Leaders and Local Cadres from Lenin to Gorbachev, Edward Elgar, Aldershot 1990.

Rodrick Dani (red.), In Search of Prosperity. Analytic Narratives on Economic Growth, Princeton University Press, Princeton 2003. <https://doi.org/10.1515/9781400845897>

Rokicki Konrad (red.), Departament X MBP. Wzorce - struktury - działania, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2007.

Roland Gérard, Transition and Economics. Politics, Markets, and Firms, MIT Press, Cambridge, Mass. 2000.

Roland Gérard, Understanding Institutional Change: Fast-Moving and Slow-Moving Institutions, Studies in Comparative Industrial Development 2004, Vol. 28, No. 4, s. 109-131. <https://doi.org/10.1007/BF02686330>

Ross Stephen A., The Economic Theory of Agency: The Principal's Problems, American Economic Review 1973, Vol. 63, No. 2, s. 134-139.

Rostworowski Emanuel, Ilu było w Rzeczypospolitej obywateli szlachty?, Kwartalnik Historyczny 1987, t. 94, nr 3, s. 3-40.

Rutkowski Jan, Wokół teorii ustroju feudalnego: prace historyczne, oprac. Jerzy Topolski, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1982.

Rutland Peter, The Myth of The Plan: Lessons of Soviet Planning Experience, Hutchinson, Melbourne-London 1985.

Rychard Andrzej, Władza i gospodarka, w: Witold Morawski (red.), Zmierzch socjalizmu państwowego. Szkice z socjologii ekonomicznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1992, s. 41-58.

Sartori Giovanni, Teoria demokracji, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994.

Sayer Stuart (red.), Issues in New Political Economy, Blackwell, Oxford 2001.

Schapiro Leonard, Totalitaryzm, Oficyna Wydawnicza Rytm, Warszawa 1987 [wyd. oryg.: Leonard Schapiro, Totalitarianism, The Pall Mall Press, London 1972].

Shleifer Andrei, Robert W. Vishny, A Survey of Corporate Governance, Journal of Finance 1997, Vol. 52, No. 2, s. 737-783. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1997.tb04820.x>

Shleifer Andrei, Robert W. Vishny, Pervasive Shortages under Socialism, w: Andrei Shleifer, Robert W. Vishny, The Grabbing Hand: Government Pathologies and Their Cures, Harvard University Press, Cambridge, Mass. 1998, s. 109-121.

Shleifer Andrei, Robert W. Vishny, The Politics of Market Socialism, Journal of Economic Perspectives 1994, Vol. 8, No. 2, s. 165-176. <https://doi.org/10.1257/jep.8.2.165>

Simon Herbert A., Administrative Behavior. A Study of Decision-Making Processes in Administrative Organizations, 4th ed., The Free Press, New York 1997.

Skilling H. Gordon, Interest Groups and Communist Politics Revisited, World Politics 1983, t. 36, nr 1, s. 1-27. <https://doi.org/10.2307/2010173>

Skilling H. Gordon, Interest Groups and Communist Politics, World Politics 1966, t. 18, s. 435-451. <https://doi.org/10.2307/2009764>

Skrzypek Andrzej, Mechanizmy uzależnienia. Stosunki polsko-radzieckie 1944-1957, Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztorą w Pułtusku, Pułtusk 2002.

Sobczak Tomasz, Nowa Historia Gospodarcza w polskiej myśli ekonomicznej. Kilka refleksji. On line. Dostęp 19 kwietnia 2010 r.: <http://bazekon.icm.edu.pl/bazekon/element/bwmeta1.element.ekon-element-000168508437>

Sosnowska Anna, Zrozumieć zacofanie. Spory historyków o Europę Wschodnią (1947-1994), Wydawnictwo Trio, Warszawa 2004.

Spałek Robert, Potęga szpiegomanii. Departament X w poszukiwaniu "wroga wewnętrznego" w kierownictwie komunistycznym, w: Konrad Rokicki (red.), Departament X MBP. Wzorce - struktury - działania, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2007, s. 91-148.

Spór o PRL, Wydawnictwo Znak, Kraków 1996.

Staniszkiś Jadwiga, Ontologia socjalizmu, Wydawnictwo In Plus, Warszawa 1989.

Staniszki Jadwiga, Patologie struktur organizacyjnych. Próba podejścia systemowego, Zakład Narodowy im. Ossolińskich - Wydawnictwo Naukowe PAN, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1972.

Stankiewicz Tomasz, Funkcjonowanie przedsiębiorstwa hutniczego w Polsce w latach 1945-1948, mps., Warszawa 1976.

Stankiewicz Tomasz, Działalność inwestycyjna państwa w Polsce w latach 1945-1947, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1993.

Stola Dariusz, Marcin Zaremba (red.), PRL. Trwanie i Zmiana, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, Warszawa 2003.

Suny Ronald Grigor, Revision and Retreat in the Historiography of 1917: Social History and Its Critics, Russian Review 1994, Vol. 53, No. 2, s. 165-182. <https://doi.org/10.2307/130821>

Szacki Jerzy, Dwie historie, w: Spór o PRL, Wydawnictwo Znak, Kraków 1996, s. 68-74.

Szarota Tomasz (red.), Komunizm. Ideologia, system, ludzie, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2001.

Szczański Jan (red.), Przemysł i społeczeństwo w Polsce Ludowej, Zakład Narodowy im. Ossolińskich - Wydawnictwo PAN, Wrocław 1969.

Szczupaczyński Jerzy (red.), Władza i społeczeństwo. Antologia tekstów z zakresu socjologii polityki, t. 1, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 1995.

Sztumski Janusz, Elity ich miejsce i rola w społeczeństwie, Wydawnictwo Naukowe Śląsk, Katowice 1997.

Szwagrzyk Krzysztof (red.), Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza, t. I: 1944-1956, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2005.

Szwagrzyk Krzysztof, Aparat bezpieczeństwa w latach 1944-1956, w: Krzysztof Szwagrzyk (red.), Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza, t. I: 1944-1956, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2005, s. 19-75.

Świda-Ziemba Hanna, Człowiek wewnętrznie zniewolony. Problemy psychosocjologiczne minionej formacji, ISNS UW, Warszawa 1997.

Świda-Ziemba Hanna, Stalinizm i społeczeństwo polskie, w: Jacek Kurczewski (red.), Stalinizm, Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji UW, Warszawa 1989, s. 15-95.

Tazbir Janusz, Kultura szlachecka w Polsce: rozkwit-upadek-relikty, Wiedza Powszechna, Warszawa 1983.

Terlecki Ryszard, Miecz i tarcza komunizmu. Historia aparatu bezpieczeństwa w Polsce 1944-1990, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2007.

Topiński Jan, Zarząd mieniem ogólnonarodowym, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1956.

Topolski Jerzy, Narodziny kapitalizmu w Europie XIV-XVII wieku, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2003 [1965].

Tracz Bogusław (red.), Współzawodnictwo pracy w życiu gospodarczym, społeczno-politycznym i propagandzie PRL, Instytut Pamięci Narodowej, Katowice 2008.

- Tucker Robert C. (red.), *Stalinism: Essays in Historical Interpretation*, Norton, New York 1977.
- Tucker Robert C., *Stalin in Power. The Revolution from Above, 1928-1941*, Norton, New York-London 1990.
- Tullock Gordon, *The Welfare Costs of Tariffs, Monopolies, and Theft*, *Western Economic Journal* 1967, Vol. 5, No. 3, s. 224-232. <https://doi.org/10.1111/j.1465-7295.1967.tb01923.x>
- Turlejska Maria, *Te pokolenia żałobami czarne... Skazani na śmierć i ich sędziowie 1944-1954*, Wydawnictwo Nowa, Warszawa 1990.
- Tymiński Maciej, *Aparat partyjny i normy pracy*, w: Grzegorz Miernik, Sebastian Piątkowski (red.), *Robotnicy przemysłowi w realiach PRL-u*, Radomskie Towarzystwo Naukowe, Radom-Starachowice 2005, s. 193-207.
- Tymiński Maciej, *Funkcjonowanie klik w zakładach przemysłowych (1950-1970)*, *Kultura i Społeczeństwo* 2002, t. 46, nr 4, s. 109-131.
- Tymiński Maciej, *Malwersacje w przedsiębiorstwach socjalistycznych w Polsce (1950-1970)*, *Dzieje Najnowsze* 2002, t. 34, nr 4, s. 97-113.
- Tymiński Maciej, *Na huśtawce nastrojów. Robotnicy Warszawy i działacze partyjni (1954-1957)*, w: Jarosław Neja (red.), *Dla władzy, obok władzy, przeciw władzy - postawy robotników wielkich ośrodków przemysłowych w PRL*, Instytut Pamięci Narodowej, Katowice 2005, s. 17-27.
- Tymiński Maciej, *Nadużycia i manipulacje. Strategie przystosowawcze pracowników przedsiębiorstw przemysłowych (1950-1970)*, w: Grzegorz Miernik (red.), *Polacy wobec PRL. Strategie przystosowawcze*, Kieleckie Towarzystwo Naukowe - Akademia Świętokrzyska, Kielce 2003, s. 165-181.
- Tymiński Maciej, *Procedura interwencji. Konflikt w ZNTK Pruszków na wiosnę 1957 roku*, *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych* 2000, t. 60, s. 51-70.
- Tymiński Maciej, *PZPR i przedsiębiorstwo. Nadzór partyjny nad zakładami przemysłowymi 1956-1970*, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2001.
- Veblen Thorstein, *Teoria klasy próżniaczej*, Wydawnictwo Muza S.A., Warszawa 2008 [wyd. org.: Thorstein Veblen, *The Theory of the Leisure Class*, 1899].
- Voslensky Michael, *Nomenklatura: Anatomy of the Soviet Ruling Class*, Bodley Head, London 1984.
- Walicki Andrzej, *Marksizm i skok do królestwa wolności. Dzieje komunistycznej utopii*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1996.
- Walicki Andrzej, *Zniewolony umysł po latach*, Czytelnik, Warszawa 1993.
- Wallerstein Immanuel, *The Modern World System, vol. I: Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the 16th Century*, Academic Press, New York 1974.
- Wallerstein Immanuel, *The Modern World System, vol. II: Mercantilism and the Consolidation of the European World-Economy, 1600-1750*, Academic Press, New York 1980.
- Weber Max, *Gospodarka i społeczeństwo. Zarys socjologii rozumiejącej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.

Weber Max, *Polityka jako zawód i powołanie*, Wydawnictwo Znak - Fundacja im. Stefana Batorego, Kraków-Warszawa 1998.

Weber Max, *Typy władzy prawomocnej*, w: Jerzy Kurnal (red.), *Twórcy naukowych podstaw organizacji*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1972, s. 317-334.

Werblan Andrzej, *Stalinizm w Polsce*, Towarzystwo Wydawnicze i Literackie, Warszawa 2009.

Werth Nicolas, *Państwo przeciw społeczeństwu. Przemoc, represje i terror w Związku Sowieckim*, w: Stephen Courtois i in., *Czarna księga komunizmu. Zbrodnie, terror, prześladowania*, Prószyński i S-ka, Warszawa 1999, s. 57-253.

Widawska Edyta, *Totalitaryzm a władza legalna. Przypadek Polski 1945-1989*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2007.

Wierzbicki Marek, *Związek Młodzieży Polskiej i jego członkowie*, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2006.

Wilk Hubert, *Propaganda współzawodnictwa pracy w Polsce w latach 1945-1956*, w: Grzegorz Miernik, Sebastian Piątkowski (red.), *Robotnicy przemysłowi w realiach PRL*, Radomskie Towarzystwo Naukowe, Radom-Starachowice 2005, s. 43-49.

Wilkin Jerzy (red.), *Czym jest ekonomia polityczna dzisiaj?*, Wydział Nauk Ekonomicznych UW, Warszawa 2004.

Wilkin Jerzy, *Ekonomia polityczna reform Wspólnej Polityki Rolnej*, *Gospodarka Narodowa* 2009, t. 20, nr 1-2, s. 1-25. <https://doi.org/10.33119/GN/101222>

Wilkin Jerzy, *Ekonomia polityczna systemu wsparcia bezpośredniego w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w nowych państwach członkowskich UE. Ekspertyza dla Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej*. On line. Dostęp 8 października 2009 r.: http://ec.europa.eu/budget/reform/library/contributions/us/20080416_US_36_pl.pdf

Wilkin Jerzy, *Ewolucja ekonomii politycznej i jej miejsce we współczesnej myśli ekonomicznej*, w: Jerzy Wilkin (red.), *Czym jest ekonomia polityczna dzisiaj?*, Wydział Nauk Ekonomicznych UW, Warszawa 2004, s. 7-32.

Wilkin Jerzy, *Jaki kapitalizm, jaka Polska?*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1995.

Williamson Oliver E., *Comparative Economic Organization: The Analysis of Discrete Structural Alternatives*, *Administrative Science Quarterly* 1991, Vol. 36, June, s. 269-296. <https://doi.org/10.2307/2393356>

Williamson Oliver E., *Ekonomiczne instytucje kapitalizmu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1998.

Williamson Oliver E., *Markets and Hierarchies: Analysis and Antitrust Implications*, The Free Press, New York 1975.

Williamson Oliver E., *The Mechanisms of Governance*, Oxford University Press, New York-Oxford 1996.

Williamson Oliver E., *The New Institutional Economics: Taking Stock, Looking Ahead*, *Journal of Economic Literature* 2000, Vol. 38, No. 3, s. 596-600. <https://doi.org/10.1257/jel.38.3.595>

Wintrobe Ronald, *The Political Economy of Dictatorship*, Cambridge University Press, Cambridge-New York 1998. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139174916>

Wintrobe Ronald, The Tinpot and the Totalitarian: An Economic Theory of Dictatorship, The American Political Science Review 1990, Vol. 84, No. 3, s. 849-872. <https://doi.org/10.2307/1962769>

Wójcik Przemysław (red.), Elity władzy w Polsce a struktura społeczna w latach 1944-1956, ISNS UW, Warszawa 1992.

Wojtyła Andrzej (red.), Instytucjonalne problemy transformacji gospodarki w świetle teorii agencji, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej, Kraków 2005.

Zaleski Eugéne, Stalinist Planning for Economic Growth 1933-1952, University of North Carolina Press, Chapel Hill 1980. <https://doi.org/10.1007/978-1-349-04850-2>

Zaremba Marcin, Drugi stopień drabiny. Kult pierwszych sekretarzy w Polsce, w: Dariusz Stola, Marcin Zaremba (red.), PRL. Trwanie i Zmiana, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego, Warszawa 2003, s. 39-74.

Zaremba Marcin, Komunizm jako system mobilizacyjny: casus polski, w: Tomasz Szarota (red.), Komunizm. Ideologia, system, ludzie, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2001, s. 110-126.

Zaremba Marcin, Komunizm, legitymizacja, nacjonalizm. Nacjonalistyczna legitymizacja władzy komunistycznej w Polsce, Wydawnictwo Trio-Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2001.

Zieliński Eugeniusz, Struktura i hierarchia ważności instytucji i aparatów władzy - charakter elit w latach 1944-1956, w: Przemysław Wójcik (red.), Elity władzy w Polsce a struktura społeczna w latach 1944-1956, ISNS UW, Warszawa 1992, s. 330-356.

Żukowski Tomasz, Związki zawodowe i samorząd pracowniczy w polskich zakładach przemysłowych w latach 1944-1987, Uniwersytet Warszawski - filia w Białymstoku - Centralny Ośrodek Metodyczny Studiów Nauk Politycznych - Towarzystwo Wolnej Wszechnicy Polskiej, Białystok-Warszawa 1987.